

prosince 1924, pokud se odvolávají na zjištění obsažené v rozsudku, že obžalovaný spáchal činy v něm uvedené ze zjištosti, tedy z pohnutky nízké a nečestné, jsou právně mylné i v tom směru, že vnášejí do skutkových podstat přečinů podle §§ 486 č. 2 a 486a tr. z. znak, který jest jim cizí. Úpadek z nedbalosti podle § 486 č. 2 tr. z. jest povahou svou přečinem čistě kulposním, rovněž tak nedostatečné vedení knih dlužníkem podle § 486a tr. z.; oba vyloučí jednání, jímž mělo být zmařeno nebo ztenčeno uspokojení věřitelů a jehož pohnutkou byla ziskuchtivost, poněvadž takové jednání by pak spadalo pod trestní sankci § 205a tr. z., t. j. naplňovalo by skutkovou podstatu úpadku podvodného. Uznal-li zde soud I. stolice v rozsudku z 2. srpna 1924, že obžalovaný poškodil věřitele z nedbalosti, vyloučil tím sám, že tak učinil úmyslně. Jeho zjištění, že obžalovaný jednal »v takovém úmyslu, aby na úkor a ke škodě věřitelů se obohatil« (kteréž ostatně nemá v ději rozsudku zjištěném žádné opory), vychází z právně mylného výkladu § 486 tr. z., nehledíc ani k tomu, že se logicky nesrovnává s obsahem rozsudečného výroku, podle něhož se dopustil obžalovaný jednak úpadku z nedbalosti, jednak nedostatečného vedení knih, tedy dvou činů výlučně kulposních, nikoliv dolosních.

Poněvadž rozhodnutím presidenta republiky z 18. srpna 1924 byl obžalovanému E. F. prominut zbytek trestu za podmínky, že nebyl a do pěti let od rozhodnutí nebude odsouzen pro trestný čin ze ziskuchtivosti a z předeslaných vývodů plyne, že F. této podmínky neporušil, poněvadž činy, pro něž byl odsouzen, nelze pokládati za činy spáchané ze ziskuchtivosti, neměly soudy nařídit i výkon trestů podmíněně prominutých.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 14.
ledna 1926 č. j. Zm I 813/25-4.

D E N Í K.

Osnova směnečného zákona. V ministerstvu pro sjednocení zákonů a organisace správy byl vypracován návrh zákona směnečného, který má být v brzké době vládou a parlamentem projednán.

Jak výslovně důvodová zpráva uvádí, nejedná se v osnově o reformu u nás platného systému směnečného práva, t. j. směnečného řádu z 25. ledna 1850, č. 51 ř. z. a zák. čl. XXVII. (uher. směneč. zák., platného na Slovensku a v Podkarpatské Rusi), s dodatečnými zákony a nařízeními, nýbrž jde v podstatě toliko o unifikaci obou směnečných zákonů. Vykažuje totiž oba směnečné zákony rozdíly, — byť i nečetné a mnohdy ne podstatného významu —, kterýžto dualismus právní vede k právní nejistotě, v směnečném obchodu tím tázivěji pocífované. Z význačnějších rozdílů, jež oproti směnečnému řádu vykazuje býv. uher. směnečný zákon, bylo by jen letmo uvést: Slib vedlejšího plnění (úroků) nečiní směnku neplatnou (pokládá se za nedoložený — § 3, č. 2. uh. směn. zák.). Indosament musí být psán na rubu směnky nebo na rubu opisu (§ 10). Převádí-li se směnka indosamentem po projití lhůty, stanovené k protestu pro neplacení, nastupuje indosatář v práva indosantova; indosant není v takovém případě směnečně zavázán (§ 14). Cese práv ze směnky musí být psána stejně jako indosament na směnku, její opis nebo přívěsek (§ 16). Tržní směnka je splatna, trvá-li trh jeden den, tohoto dne, trvá-li 2—8 dní, posledního tržního dne, trvá-li trh více než 8 dní, osmého tržního dne (§ 35). Jistotu žádati může majitel směnky a každý indosant (§ 29, odst. 2). Placeno má být v platební den do 12 hodin v poledne; protestování může se předsevzít v den platební po 12. hodině (§ 33, § 41). Ustanovení, že k zachování směnečných práv není třeba, aby se učinil protest, platí podle výslov. předpisu odst. 2. § 44 též na domicilované směnky, v nichž není uvedena jako domiciliát osoba odlišná od směnečníka anebo jejichž majitel je zároveň domiciliátem. Mezi některika podpůrnými adresami musí být směnka napřed předložena tomu, kdo byl jmenován dřívějším předchůdcem, a není-li to patrno, není předložení vázáno žádným pořadím (§ 56). Odmítne-li majitel směnky placení nabídnuté v plné částce od některého intervenienta, pozbude postihu na poctěného a jeho nástupce (§ 62). Rukojemství věnuje uher. zákon zvláštní stat. Mimo jiné stanoveno, že rukojmí má směnečná práva proti tomu, za něhož zaplatil; proti ostatním směnečným dlužníkům přísluší mu směnečné právo jen, pokud by toto právo rovněž příslušelo tomu, za něhož zaplatil, kdyby dotčený poskytl placení (§ 69). Znamení křížku nebo jakékoli jiné znamení, učiněné na směnce neplatí; jen výjimečně se připouští u osob, které pro tělesnou vadu nemohou se podepsati svým jménem a tu musí znamení ruky být soudem neb notářem ověřeno (§ 104).

Z ostatních odchylných ustanovení uher. směnečného zák. vůči směn. řádu bylo by ještě jmenovitě uvésti ustanovení §§ 106 až 109 o »směnečném právu zástavním a zadržovacím«.

Osnova směnečného zákona má za úkol odstraniti kolisi norem, vzniklou v naznačených a ještě jiných případech, což je tím naléhavější, že není tak zv. interlokálních předpisů, jimiž by se řešily konflikty mezi oběma platnými směnečnými zákony. Při unifikaci byla při ustanoveních dosavadních obou směnečných zákonů, spolu nesouhlasících, dána přednost ustanovení, jež je modernější a jež více vyhovuje praktickému životu. Při tom, což je důležito, byla při rozhodování o tom, co se má do příštího jednotného směneč. zákona pojati z toho kterého směneč. zákona, respektována obdobná ustanovení osnovy jednotného světového zákona. Pokud jde o shora uved. ustanovení uher. směn. zák. byla věc v osnově řešena takto: Ujednání o úročích posuzuje se tak, jako v uher. směn. zák. (§ 3, č. 2. osnovy). Forma indosamentu stanovena podle směneč. řádu (§ 10). Rozlišování i účinky rubopisu směnky pro neplacení včas protestované a rubopisu směnky prejudikované formulovány ve smyslu směneč. řádu (§ 14). Předpis § 16 uh. směneč. zákona nebyl převzat. Ustanovení o tržních a veletržních směnkách formulováno podle práva, platného v tak zv. historických zemích (§ 16, odst 2.). V ustanovení, kdy má se směnka předložiti k placení a protestu, volena střední cesta mezi oběma zákony (§ 31). Předpis § 44 odst. 2. uh. směn. zák. převzat (§ 41, odst 3.). Rovněž převzaty ze shora cit. ust. uher. směneč. zák. §§ 62 (§ 60, odst. 3. osnovy), 69 (§ 67 osnovy), 104 (§ 101 osnovy). Nepřevzata jmenovitě ustanovení § 106—109 uher. směn. zák..

Jak uvedeno, nejde o reformu dosavadního, v ČSR. platného směn. práva. Nebylo také přikročeno k reformám ve smyslu jednotného směneč. řádu (jehož osnova obsahuje řadu odchylných ustanovení jak od směneč. řádu, tak i směneč. zák., jako ustanovení o nepřijatelné směnce, o zástavném indosamentu, o rozvažovací lhůtě při akceptu, nahrazení regresu zjišťovacího regresem platebním a j.) a proto nebyla též řešena otázka zajištění práva na úhradu majiteli směnky. Na osnovu třeba pohlížeti jako na unifikační, ne reformní návrh. Reforma i nadále vyhražena až jednotnému směneč. zákonom, k jehož vydání — třeba ne v nejbližší době — jistě dojde. Dr. F. Vážný.

Reforma porot ve Francii. Podivným návrhem zákona zabývá se francouzská poslanecká sněmovna. Osnova zákona, jenž